

Washington Post, Historik Max Boot: Síla Ameriky rychle upadá

- Redakce CZ24 News | 26. ledna 2020

USA: Americký prezident Donald Trump se neustále chvástá, že má „největší a zdaleka nejlepší armádu světa“ se „zcela novým, krásným vybavením“ za 2 biliony dolarů, připomíná vojenský historik a analytik z think tanku Council on Foreign Relations Max Boot. V komentáři pro server Washington Post upozorňuje, že Trump jako obvykle přehání.

Ztráta měkké síly

I kdyby měl Trump naprostou pravdu, bylo by to jedno, tvrdí historik. Vysvětluje, že žádné vojenské vybavení nedokáže kompenzovat jednostranné odzbrojení, které šéf Bílého domu realizuje na poli tzv. „měkké síly“.

Boot odkazuje na politologa Josepha Nye, který definuje měkkou sílu jako schopnost dosáhnout cílů skrze vlastní přitažlivost namísto užití nátlaku či peněz, která vychází z atraktivity kultury, politických ideálů a politiky konkrétní země. *„Za Trumpa americká atraktivita klesá, ačkoliv americké akciové trhy rostou,“* deklaruje analytik.

Podle průzkumu Pew Research Center realizovaného ve 22 zemích se počet lidí, kteří věří prezidentovi USA, propadl mezi lety 2013-2018 ze 70 na 28 procent, zatímco množství těch, kteří vnímají Spojené státy jako hrozbu, vzrostlo z 25 na 45 procent, poukazuje historik. Zmiňuje též nedávný průzkum společnosti YouGov, podle kterého vnímá Trumpa jako nebezpečí více Němců, než kolik jich dohromady takto pohlíží na Kim Čong-una, Vladimira Putina, Alího Chámeneího a Si Ťin-pchinga.

„Většina světa odmítá Trumpovu politiku,“ konstatuje Boot. Zmiňuje další výzkum Pew Research Center provedený ve 32 státech, který zjistil, že 68 % tamních obyvatel neschvaluje jeho cla, 66 % negativně hodnotí odstoupení od pařížské klimatické dohody, 60 % kritizuje jeho zeď na hranicích s Mexikem, 55 % vadí omezení přistěhovalců do USA, zatímco 52 % vypovězení dohody o íránském jaderném programu.

Vnímání Trumpových rozhodnutí zhoršuje skutečnost, že mnoho z nich učinil bez konzultací s americkými spojenci, soudí analytik. Připomíná, že prezident například odstoupil od projektu transpacifického obchodního partnerství tři dny poté, co se ujal úřadu, aniž by si výrazněji vyslechl námítky spojenců.

Nejen Trumpova politika snižuje jeho a potažmo i americkou oblibu ve světě, míní historik. Věřící, že k tomu - stejně jako na domácí scéně - přispívá také Trumpovo nechutné vystupování, jeho neustálé lži, pompézní hrozby, podpásové urážky, hanlivé tweety, rasismus a nevyzpytatelné kličkování.

Pokud Trump omilostňuje válečné zločince, pokouší se legalizovat úplatky pro americké firmy, odmítá, že by učinil cokoli špatného, když tlačil na Ukrajinu, aby zahájila vyšetřování jeho politického protivníka, označuje média za nepřátele lidu, snaží se zdiskreditovat tajné služby a FBI nebo nařizuje vyšetřování vyšetřovatelů, chová se jako typický diktátor, varuje analytik. Dodává, že díky tomu americká měkká síla taje stejně rychle jako polární led.

Celý svět se směje

„Pokaždé, kdy se Trump setká se zahraničními politiky se ostře ukazuje zející propast mezi jeho vlastním nabubřelým obrazem ‚velmi stabilního génia‘ a znepokojivou realitou,“ píše historik. Připomíná, že v nové knize amerických publicistů Philipa Ruckera a Carol Leonnigové je popsáno Trumpovo setkání s indickým premiérem Naréndrou Módím, kde americký prezident prohlásil, že Indie přece nesousedí s Čínou, tudíž si překvapený Módí ze schůzky odnesl závěr, že Trump není seriózní partner a nelze na něj spoléhat, načež Indie rychle ochladila své diplomatické vztahy se Spojenými státy.

Analytik nepochybuje, že podobné nepříjemné schůzky Trump absolvuje na ekonomickém fóru v Davosu, protože pokaždé, když vyjede do zahraničí, se dopustí přešlapů, které vedou jeho protějšky k nechápavému kroucení hlavou či dokonce posměchu na jeho účet. *„Potřebujeme prezidenta, který není pro smích celému světu,“* cituje Boot Trumpův tweet z roku 2014. Dodává, že Trump takovým prezidentem rozhodně není.

- Komentář v originálním znění si můžete přečíst [zde](#).

Jelikož se Trump při naplňování svých cílů nemůže spolehnout na měkkou sílu, často se uchyluje k síle tvrdé, a to i ve vztahu ke spojencům, připomíná historik. Zmiňuje Trumpovy hrozby vystoupením z NATO, pokud členské státy nezvýší své vojenské výdaje, sankcemi na Irák, pokud z něj budou muset odejít američtí vojáci, uzavřením hranice s Mexikem, aby to zasáhlo proti uprchlíkům či uvalením cel na evropské automobily, pokud evropské mocnosti neprohlásí, že Írán porušil smlouvu o svém jaderném programu z roku 2015.

Trump se také snaží přinutit Jižní Koreu, aby pětinasobně navýšila platby za přítomnost amerických vojsk, jelikož věří, že Spojené státy musejí na jejich rozmístění ve světě vydělat, uvádí Boot. Dodává, že čím více prezident spojence trestá, tím větší zášť u nich vzbuzuje, dále ztrácí měkkou sílu a musí se uchýlovat k většímu nátlaku, tudíž jde o uzavřený kruh.

Šéfovi Bílého domu podle analytika uniká, že potvrzuje všechny protiamerické stereotypy panující ve světě. *„Pokud si myslíte, že Spojené státy jsou chamtivým imperialistou snažícím se zničit planetu a vyloupit další země pomocí armády žoldáků, Trump se vás zřejmě snaží přesvědčit, že máte pravdu,“* kritizuje Boot. Konstatuje, že prezident je ztělesněním „odporného Američana“ a napravit jeho ničivý dopad na americké postavení ve světě může trvat dlouhá desetiletí.